

2025. gada 13. jūnija PROJEKTS

Infrastrukturā un ūdens resursu apsaimniekošanas ministra [datums]

**Rīkojums Nr. IENW/BSK-2025/136310, ar ko groza Rīkojumu par
patērētājiem paredzētu ugunošanas ierīču noteikšanu, lai līdz
minimumam samazinātu risku, uzglabājot patērētājiem paredzētas
ugunošanas ierīces [ChainID WGK027841]**

Infrastrukturā un ūdens resursu apsaimniekošanas ministrs,

ņemot vērā Dekrēta par ugunošanas ierīcēm 2.1.1. pantu,

izdod šādu rīkojumu.

I PANTS

Noteikumus par ugunošanas ierīcēm, kas paredzētas pārdošanai patērētājiem,
groza šādi:

A.

noteikumu 1. pantu groza šādi:

1. termina “sprādziena lādiņš” definīcijā otro kolu svītrot;
2. alfabētiskā secībā iekļauj šādas definīcijas:

svilpes lādiņš: pirotehniskas vielas vai preparāti ar svilpes skaņu kā
paredzēto iedarbību;

virpuļlādiņš: pirotehniskas vielas vai preparāti, kas pēc iedegšanās rada
rotējošu iedarbību;

B.

noteikumu I pielikumu groza šādi:

1. rindā, kas pieder pie daļas “Akumulatoru vienreizējie šāviņi”, tekstu
“2 grami” aizstāj ar tekstu “0,75 grami”, un tekstu “nav atļauts sprādziena
lādiņš” aizstāj ar tekstu “nav atļauts sprādziena lādiņš, svilpes lādiņš vai
virpuļlādiņš”;
2. rindā, kas pieder pie daļas “Akumulatoru strūklakas vai mīnas, vai romiešu
sveces”, c) daļā tekstu “2 grami” aizstāj ar tekstu “0,5 grami” un tekstu
“nav atļauts sprādziena lādiņš” aizstāj ar tekstu “nav atļauts sprādziena
lādiņš, svilpes skaņas lādiņš vai virpuļlādiņš”;
3. rindā, kas pieder pie daļas “Strūklaku, mīnu, romiešu sveču un vienreizējo
šāviņu kombinācijas”, tekstu “2 grami” aizstāj ar tekstu “1,25 grami”
pirmajā gadījumā un ar tekstu “0,5 grami” otrajā gadījumā, bet tekstu
“nav atļauts sprādziena lādiņš” abos gadījumos aizstāj ar tekstu “nav
atļauts sprādziena lādiņš, svilpes skaņas lādiņš vai virpuļlādiņš”;

4. rindā, kas pieder pie daļas “Kompozīta uguņošanas ierīces ar diviem drošinātājiem”, punktu aizstāj ar komatu un pievieno šādu tekstu:
“tādējādi vienā pirotehniskajā vienībā izmanto ne vairāk kā 5 % eksplozijas lādiņu. Nav atļauts sprādziena lādiņš, svilpes skaņas lādiņš vai virpuļlādiņš.”;
5. rindā, kas pieder pie daļas “Strūklakas”, tekstu “nav atļauts sprādziena lādiņš” aizstāj ar tekstu “nav atļauts sprādziena lādiņš, svilpes skaņas lādiņš vai virpuļlādiņš”;
6. rindā, kas pieder pie daļas “Mīnas”, tekstu “1 grams” aizstāj ar tekstu “0,5 grami” un tekstu “nav atļauts sprādziena lādiņš” aizstāj ar tekstu “nav atļauts sprādziena lādiņš, svilpes skaņas lādiņš vai virpuļlādiņš”;
7. rindā, kas pieder pie daļas “Rotējošas saules uguņošanas ierīces”, pēc teksta “jebkuras iedarbības pirotehnisko vielu masā lādiņš ar svilpes skaņas efektu vienā nodalījumā nepārsniedz 5 gramus;” iekļauj šādu tekstu: “ja maksimālā masa efekta lādiņam ar svilpes skaņas efektu ir 5 grami, rotējošas saules efekta lādiņam tā nepārsniedz 10 gramus;”.

II PANTS

Šis rīkojums stājas spēkā 2025. gada 1. oktobrī.

Šo rīkojumu un paskaidrojuma rakstu publicē valdības Oficiālajā vēstnesī.

Infrastruktūras un ūdens resursu apsaimniekošanas ministrs

Sophie Hermans

Paskaidrojuma raksts

Ievads

Ar šo rīkojumu groza Noteikumus par patērētājiem paredzētām ugunošanas ierīcēm (RAC). Grozījumi paredz, ka patērētājiem paredzētās ugunošanas ierīcēs vairs nebūs atļauta svilpes skaņas lādiņš un virpuļlādiņš un ka eksplozijas lādiņš nepārsniegs 5 % vienā pirotehniskajā vienībā. Rīkojums arī novērš vajadzību iepakot patērētājiem paredzētās ugunošanas ierīces tīklveida iepakojumā, lai nodrošinātu zemāku transportēšanas klasi. Šo pasākumu mērķis ir novērst masveida sprādzienbīstamības risku, lai nodrošinātu ugunošanas ierīču glabātavu drošību un tādējādi arī vietējo iedzīvotāju drošību.

Pamatojums

Patērētājiem paredzētās ugunošanas ierīces iedala transportēšanas klasēs, lai tās pārvadātu un uzglabātu tā, kā noteikts ADR¹. Nīderlandē 1.3.G klases patērētājiem paredzētas ugunošanas ierīces bieži vien transportē un uzglabā īpašā iepakojumā (tīklveida iepakojumā). Tādā gadījumā šā īpašā iepakojuma dēļ minētās ugunošanas ierīces var klasificēt 1.4.G klasē. Cilvēkvides un transporta inspekcija (ILT) ir konstatējusi, ka vairāki ugunošanas izstrādājumi, kas transportēšanai klasificēti 1.4.G klasē, tomēr dažos gadījumos ir radījuši masveida sprādzienbīstamību². Atbilstoši minētajai transportēšanas klasei šādi masveida sprādzienbīstamībai nevajadzētu būt iespējamai. Turklāt šķiet, ka šāds īpašais tīklveida iepakojums neaizsargā pietiekami labi, kā to apliecina vairāku ugunošanas ierīču testi. Tas nozīmē, ka var rasties palielināts risks gan attiecībā uz noteikta veida patērētājiem paredzētu ugunošanas ierīču glabāšanu, gan to pārvadāšanu. ILT ir brīdinājusi — nevar izslēgt, ka konstatētā masveida sprādzienbīstamība ir saistīta ar to, ka ugunošanas ierīces tiek pilnībā ietītas tīklā un tām ir liela slodzes masa.

Sadarbībā ar nozari pēc tam tika analizēti iemesli, kādēļ tika konstatēta saikne starp svilpes lādiņa un virpuļlādiņa klātbūtni patērētājiem paredzētās ugunošanas ierīcēs, eksplozijas lādiņa lielumu un šo ugunošanas ierīču ietīšanu tīklveida iepakojumā. Infrastruktūras un ūdens resursu apsaimniekošanas ministrija (IenW) valdības 2024. gada 30. septembra atbildē³ uz ziņojumu “Mācības no divām ugunošanas izraisītām katastrofām” paziņoja par pasākumu pieņemšanu, lai novērstu šādu ietīšanu tīklveida iepakojumā.

Grozījumu saturs

Ar šiem RAC grozījumiem patērētājiem paredzētas ugunošanas ierīces būs atļauts uzglabāt un pārvadāt tikai 1.4.G klasē, bez papildu pasākumiem (piemēram, tīklveida iepakojuma).

Lai nodrošinātu vislabāko iespējamo veidu šo izmaiņu īstenošanai, Infrastruktūras un ūdens resursu apsaimniekošanas ministrija ir uzdevusi Valsts sabiedrības veselības un vides institūtam (RIVM) izpētīt, kādi konkrēti pielāgojumi RAC patērētājiem paredzētu ugunošanas ierīču ķīmiskajā sastāvā ir nepieciešami, lai nodrošinātu to, ka Nīderlandē ADR 1.4.G vai 1.4.S apakšklasē saskaņā ar

¹ [ADR 2023 | Publicatie | Rijksoverheid.nl](https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/veiligheid-en-veiligheidsmaatregelen/publicaties/adr-2023)

² [Ondeugdelijke gaasverpakking zorgt voor onjuist geclassificeerd consumentenenvuurwerk | Signaalrapportage | Inspectie Leefomgeving en Transport \(ILT\).](https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/veiligheid-en-veiligheidsmaatregelen/publicaties/ondeugdelijke-gaasverpakking-zorgt-voor-onjuist-geclassificeerd-consumentenenvuurwerk)

³ [Kamerbrief met Kabinetsreactie op rapport 'Leren van twee vuurwerkrampen' | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/veiligheid-en-veiligheidsmaatregelen/publicaties/kamerbrief-met-kabinetsreactie-op-rapport-leren-van-twee-vuurwerkrampen)

transporta klasifikāciju būtu atļauts klasificēt RAC tikai patērētājiem paredzētas ugunošanas ierīces un lai tīklveida iepakojums vairs nebūtu nepieciešams. Turklāt patērētājiem paredzētās ugunošanas ierīcēs (F2) vairs nebūs atļauti svilpes lādiņi un virpuļlādiņi; tāpat arī eksplozijas lādiņi akumulatora vienreizējos šāviņos, akumulatora mīnās vai romiešu svecēs, strūklaku, mīnu, romiešu sveču un vienreizējo šāviņu kombinācijās, kā arī mīnās būs jāsamazina līdz ne vairāk kā 5 % no kopējā pirotehniskās vielas daudzuma vienā ugunošanas ierīcē⁴.

Eksplozijas lādiņa pieļaujamā daudzuma samazināšana līdz ne vairāk kā 5 % atbilst arī Royal Haskoning DHV iepriekšējam ieteikumam⁵. Šis ieteikums tika sniegts, reaģējot uz datiem par traumām un testu rezultātiem ar ugunošanas ierīču kombinācijām un kompozītiem. Dati par traumām liecināja, ka, lietojot šos izstrādājumus, rodas salīdzinoši augsts traumatisma līmenis.

RIVM ieteikums neaprobežojas tikai ar to vien, ka tīklveida iepakojuma izmantošana nav nepieciešama. Spēkā esošās drošības prasības, kurām jāatbilst Nīderlandes ugunošanas ierīču glabātavām, ir balstītas uz visreālistiskāko scenāriju, t. i., paredzot ugunsgrēku ugunošanas ierīču glabātavā vai tās tuvumā. Tas nozīmē, ka ugunošanas ierīču glabātavas Nīderlandē nav paredzētas masveida sprādzienbīstamības riskam. Tā kā pārbaudēs netika pietiekami pierādīts, ka svilpes lādiņš un virpuļlādiņš patērētājiem paredzētu ugunošanas ierīču iepakojumos (kartona kastēs ugunošanas ierīču glabātavās) neizraisa masveida sprādzienbīstamību, RIVM ieteikums bija izņemt svilpes lādiņus un virpuļlādiņus no visām patērētājiem paredzētajām ugunošanas ierīcēm. Minētais atzinums tiek pilnībā ņemts vērā, ieviešot šo grozījumu RAC. Ugunošanas ierīču glabātavu drošība un līdz ar to arī vietējo iedzīvotāju drošība ir īpaši svarīga.

Šiem abiem pasākumiem ir jānodrošina, ka masveida sprādzienbīstamības risks tiek maksimāli samazināts un tādējādi tiek radīta drošāka dzīvesvide. Šajā jomā svarīgi ir tas, ka ugunošanas ierīču glabātavas Nīderlandē pašlaik nav aprīkotas masveida sprādzienbīstamības apstākļiem. Tādējādi šāda riska maksimāla samazināšana tieši palīdzēs nodrošināt to, ka glabāšanas vietām piemērojamās drošības prasības (galvenokārt attiecībā uz ugunsgrēka risku) būs atbilstošas un stabilas, kā norādīts RIVM pētījumā⁶.

RAC I pielikumā ir uzskaitītas patērētājiem atļautās ugunošanas ierīces. Šajā pielikumā prasības attiecībā uz patērētājiem paredzētām ugunošanas ierīcēm tagad tiek pielāgotas RIVM ieteikumiem.

Ietekme

RAC grozījumu rezultātā tīklveida iepakojums vairs nebūs nepieciešams, jo patērētājiem paredzētās ugunošanas ierīces drīkstēs glabāt un pārvadāt tikai 1.4.G klasē, bez papildu pasākumiem (piemēram, tīklveida iepakojuma). Tā kā patērētājiem paredzētās ugunošanas ierīcēs svilpes lādiņi un virpuļlādiņi vairs nebūs atļauti un eksplozijas lādiņš tiks samazināts tā, ka vairs nebūs nepieciešams tīklveida iepakojums, masveida sprādzienbīstamības risks tiks būtiski samazināts.

Importētājiem un mazumtirgotājiem tas nozīmē, ka vairs nebūs jāizmanto tīklveida iepakojums. Tīklveida iepakojuma izmantošana ir dārgs pasākums, lai šīs

⁴ RIVM atsauce VLH-2025-0015 un VLH-2025-0033, "Pētījums par tīklveida iepakojuma aizliegumiem", attiecīgi 2025. gada 17. marts un 2025. gada 20. maijs.

⁵ [Veiligheid van consumentenvuurwerk rond de jaarwisseling | Rapport | Rijksoverheid.nl](#).

⁶ RIVM atsauce VLH-2025-0024 "Drošības pasākumi patērētājiem paredzētu ugunošanas ierīču glabātavās", 2025. gada 30. aprīlis.

uguņošanas ierīces varētu pārvadāt saskaņā ar atvieglotiem ADR noteikumiem. Turklāt būs vieglāk iepakot uguņošanas ierīces, jo nebūs nepieciešams noņemt tīklveida konstrukciju. Patērētājiem paredzētu uguņošanas ierīču importētāji jau bija varējuši to paredzēt, pasūtot patērētājiem paredzētas uguņošanas ierīces pirms 2025.–2026. gadu mijas, ņemot vērā arī agrīno paziņojumu par šādu grozījumu plānošanu, kas sniegts valdības atbildē uz ziņojumu “Mācības no divām uguņošanas izraisītām katastrofām”.

Pēc RAC grozījumiem uguņošanas ierīces, kas saturēs svilpes lādiņu un virpuļlādiņu vai lielāku eksplozijas lādiņu, tiks uzskatītas par profesionālām uguņošanas ierīcēm. Profesionāli joprojām varēs izmantot šīs uguņošanas ierīces profesionālā uguņošanas ierīču aizdedzināšanā. Tomēr šim nolūkam vairs nepietiks ar paziņojumu, un būs jāpieprasa aizdedzināšanas atļauja no provinces, ņemot vērā Dekrēta par uguņošanas ierīcēm 3.B.4. panta 1. punktu. Turpmāk būs jāievēro arī drošības attālumi, kas attiecas uz profesionālajām uguņošanas ierīcēm.

Iedzīvotājiem šie grozījumi nozīmēs to, ka noteiktu veidu uguņošanas ierīces vairs nebūs pieejamas. Tomēr patērētājiem joprojām būs pietiekama uguņošanas ierīču izvēle.

Masveida sprādzienbīstamības riska dēļ, ja notiek avārija uguņošanas ierīču glabāšanas vietā vai tās tuvumā, ugunsdzēsēju brigāde pašlaik sāk darbu ar procedūru, kas saistīta ar smagāku 1.1./1.2. apakšklasi (“Drošas rīcības pamatnostādnes”). Tā ir līdzīga tam, kā jārikojas, atklājot nelikumīgas uguņošanas ierīces. Drošības konsultatīvā iestāde ir norādījusi, ka tā gaidīs RAC grozījumus un līdz ar to arī masveida sprādzienbīstamības riska samazināšanos, pirms tā pārskatīs savu nostāju attiecībā uz ugunsdzēsības instrukcijām.

Īstenošana, uzraudzība un izpilde

ILT ir atbildīga par uguņošanas ierīču pārvadājumu uzraudzību un uguņošanas ierīču testēšanu Nīderlandē. Tā kā ILT jau veic uguņošanas ierīču pārvadāšanas pārbaudes, grozījumiem būs ierobežota ietekme uz ILT. ILT šiem RAC grozījumiem ir veikusi testu attiecībā uz izpildāmību, īstenojamību un aizsardzību pret krāpšanu (HUF tests).

Prokuratūra ir atbildīga par kriminālvajāšanu par pārkāpumiem uguņošanas ierīču jomā.

Kompetentās iestādes (pašvaldības, provinces) ir atbildīgas par uguņošanas ierīču glabātavu kontroli. Šo uzdevumu tās ir deleģējušas vides aizsardzības pārvaldēm. Vides aizsardzības pārvaldes jau veic uguņošanas ierīču uzglabāšanas vietu pārbaudes. Tāpēc ierosinātie grozījumi, iespējams, radīs tikai ierobežotu slogu vides aizsardzības pārvaldēm.

Finansiālā ietekme

Uguņošanas ierīču nozare norāda, ka, ierosinātajiem grozījumiem stājoties spēkā 2025. gada 1. oktobrī, vēl būs pieejami atlikušie krājumi. Lai nepieļautu finansiālus zaudējumus, uguņošanas ierīču nozare atbalsta RAC grozījumu stāšanos spēkā 2026. gadā.

Tomēr vēlāka RAC grozījumu ieviešana nozīmēs to, ka konstatētais masveida sprādzienbīstamības risks saglabāsies, un tas nav pieņemami, ņemot vērā to, ka uzglabāšanas vietu un līdz ar to arī tuvumā dzīvojošo vietējo iedzīvotāju drošībai ir jābūt prioritārai.

Uguņošanas ierīču nozare tika laikus informēta par valdības 2024. gada 30. septembra atbildi, kurā apliecināts nodoms grozīt RAC attiecībā uz tīklveida iepakojumu. Vēlāk tika pieņemts lēmums par svilpes lādiņa un virpuļlādiņa aizliegumu. ņemot to vērā, ministrija ievēro RIVM atzinumu, lai nodrošinātu maksimālu drošību.

Royal Haskoning DHV iepriekšējā pētījumā tika konstatēts, ka, izņemot gadu miju, pārējā laikā mazumtirgotājiem ir tikai nelieli krājumi⁷. Tomēr importētājiem un lielākām noliktavām var saglabāties atlikušie krājumi. Turklāt importētāji, iespējams, jau ir iegādājušies izstrādājumus ar svilpes lādiņiem un virpuļlādiņiem bez tīklveida iepakojuma, paredzot tos tirgot 2025.–2026. gadu mijā.

Attiecīgās ugunošanas ierīces ir starptautisks produkts, ko patērētāji un profesionāļi iegādājas arī citās valstīs. Tāpēc ir pieejami tirgi, kuros var pārdot arī atlikušos krājumus.

Apspriešana internetā un regulatīvais slogs

Tiešsaistes sabiedriskā apspriešana internetā notika no [pēcpusdiena] līdz [pēcpusdienai]. Turklāt šo grozījumu projekts tika iesniegts Cilvēkvides un transporta inspekcijā (ILT) un Nīderlandes regulatīvā sloga konsultatīvajā padomē (ATR) atzinuma saņemšanai. Ir notikušas diskusijas ar ugunošanas ierīču nozari par ierosinātajiem noteikumu grozījumiem.

Apspriešana internetā
Turpinās

Regulatīvais slogs

Šie grozījumi attiecas uz pielāgotām prasībām patērētājiem paredzētu ugunošanas ierīču sastāvam, tāpēc tiem pašiem par sevi nav būtiskas ietekmes uz regulatīvo slogu uzņēmumiem vai iedzīvotājiem. Ugunošanas ierīču importētājiem, veicot pasūtījumus, būs jāņem vērā pielāgotie noteikumi un jāiepazīstas ar tiem. Ugunošanas ierīču nozare tika informēta par šīm izmaiņām jau agrīnā posmā dažādās regulārās konsultācijās. Tiek lēsts, ka iepazīšanās ar jaunajiem noteikumiem prasīs aptuveni vienu stundu. Aprēķinot administratīvo slogu, ir noteikta valsts metodika regulatīvā spiediena ietekmes aprēķiniem, pieņemot, ka izmaksas sasniedz 50 EUR stundā. Nīderlandes tirgū darbojas aptuveni desmit ugunošanas ierīču importētāji. Grozījumi arī nozīmē, ka attiecīgās ugunošanas ierīces varēs uzglabāt un pārvadāt 1.4.G klasē, un papildu pasākumi, piemēram, tīklveida iepakojums, vairs nebūs nepieciešami. Tas samazinās atbilstības nodrošināšanas izmaksas.

Saistība ar augstāka juridiskā spēka tiesību aktiem

Ar Pirotehnikas direktīvas 4. panta 2. punktu dalībvalstīm ir atļauts “sabiedriskās kārtības, drošības, veselības un drošuma vai vides aizsardzības” apsvērumu dēļ pieņemt pasākumus, ar ko aizliedz vai ierobežo F2 un F3 kategorijas pirotehnisko izstrādājumu turēšanu valdījumā, izmantošanu un/vai pārdošanu plašai sabiedrībai. Šis rīkojums izmanto minēto iespēju attiecībā uz atļautajām F2 kategorijas ugunošanas ierīcēm, kas paredzētas plašai sabiedrībai. Šis pasākums ir nepieciešams un samērīgs, lai nodrošinātu ugunošanas ierīču glabātavu drošību un tādējādi arī vietējo iedzīvotāju drošību.

Ar šiem grozījumiem produktam tiek noteiktas tehniskās prasības. Tāpēc par grozījumiem [datums] ir paziņots⁸ Eiropas Komisijai saskaņā ar Paziņošanas direktīvu (paziņojums Nr. 2025/[..]).

Stāšanās spēkā

Šis rīkojums stājas spēkā 2025. gada 1. oktobrī. Tas ir saskaņots ar ministriju rīkojumu vienoto spēkā stāšanās datumu politiku. Tomēr tas atkāpjas no minimālā

⁷ Inventarisatie vuurwerkstorage en Nederland (Ugunošanas ierīču glabāšanas vietu saraksts Nīderlandē), HaskoningDHV, BK1796IPC001F02, 2024. gada 29. novembris.

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/1535 (2015. gada 9. septembris), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā (OV L 241, 17.9.2015., 1. lpp.).

ieviešanas perioda. Taču šāda atkāpe ir pamatota, lai novērstu jebkākus būtiskus nevēlamus un nelabvēlīgus apstākļus sabiedrībai (Likumdošanas aktu izstrādes norādījumu 4.17. panta 5. punkta a) apakšpunkts). Ir vēlams, lai šie grozījumi stātos spēkā pirms gadu mijas, kā arī pirms importētāji uguņošanas ierīces izplata mazumtirdzniecības vietās. Tādēļ ir vēlams, lai minētajām personām pēc iespējas ātrāk tiktu nodrošināta skaidrība. Uguņošanas ierīču nozare ir laikus informēta par šiem grozījumiem, lai uguņošanas ierīču uzņēmumi tos varētu ņemt vērā.

Infrastruktūras un ūdens resursu apsaimniekošanas ministrs

Sophie Hermans